

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 1Csp/19/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818201547
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Judita Gabonaiová Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:7818201547.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou Mgr. Ing. Juditou Gabonaiovou Hrenčukovou, v právnej veci žalobcu D. E., narodeného XX.XX.XXXX, bytom P., T. XXX, právne zastúpeného JUDr. Jánom Halkom, advokátom, Rožňava, Cyrila a Metoda 105/2, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov a o určenie neplatnosti dohôd o poskytovaní služieb a zaplatení primeraného finančného zadosťučinenia, takto

rozhodol:

I. Súd z a v ä z u j e žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov tohto konania podľa pomeru úspechu vo veci vo výške 100 % .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobu doručenou tunajšiemu súdu dňa 29.5.2018 domáhal voči žalovanému určenia, že spotrebiteľské úvery zo dňa 21.8.2015 poskytnuté žalovaným žalobcovi pod č. 8500127551 a č. 8500127552, sú bezúročne a bez poplatkov a súčasne sa domáhal aj náhrady trov konania

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 21.08.2015 žalobca uzatvoril so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127551 (Úver č. 1) a následne Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127552 (Úver č. 2) (ďalej len "Zmluvy"). Poukázal na to, že uvedené spotrebiteľské zmluvy, ktorých predmetom bolo poskytnutie bezúčelových spotrebiteľských úverov, nie sú v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa a so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia Zmlúv (ďalej aj ako "zákon o spotrebiteľských úveroch") a s ďalšími predpismi slovenského právneho poriadku. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch má spotrebiteľská zmluva v rámci ochrany a informovanosti spotrebiteľa obsahovať predpísané povinné náležitosti, ktorých absencia alebo prípadný nesúlad spôsobujú sankcie podľa spomenutého zákona. V súvislosti s uvedeným Zmluvy neobsahujú zákonom predpísané náležitosti a obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi, a to ad 1/ nesprávne uvedenú celkovú výšku spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch), pretože žalobcovi boli v zmysle Zmlúv poskytnuté sumy úveru krátené o poplatok za poskytnutie úveru. Pri Úvere č. 1 mu bola reálne poukázaná suma úveru vo výške 1.350,- EUR a pri Úvere č. 2 suma 675,- EUR. Poukázal na rozhodnutie SD EÚ vo veci C - 377/14 Radlinger a na čl. 3 písm. l) a čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ ES. Ad 2 / nesprávne uvedená celková čiastka splatná spotrebiteľom (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch), pretože po vynásobení počtu splátok 42 s výškou mesačnej platby 81,87 EUR

pri Úvere 1 je zrejmé, že žalobca mal zaplatiť celkovú čiastku 3.434,76 EUR, pričom žalovaný v zmluve udáva celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom 2.110,56 EUR. Rovnako aj pri Úvere 2 má byť správne uvedená celková čiastka 1.717,80 EUR (42 x 40,90 EUR), pričom žalovaný uvádza sumu 1.055,70 EUR. Podobnými prípadmi sa už zaoberali opakovane aj súdy Slovenskej republiky napríklad Krajský súd Trenčín v rozhodnutí zo dňa 17.12.2013, sp. zn. 6Co/390/2013, tiež v rozhodnutí zo dňa 13.05.2015, sp. zn. 17Co/1035/2014. Žalovaný do celkovej čiastky splatnej spotrebiteľov v Zmluvách nezapočítal odplaty vyplývajúce z dohôd o poskytovaní služieb. Napriek tomu, že v rámci týchto dohôd je uvedené, že majú doplnkový a dobrovoľný charakter, žalobca bol pri vypisovaní žiadosti o poskytnutie úveru poučený, že tieto je nevyhnuté podpísať pre schválenie úveru. Uvedený postup žalovaného bol súdmi opakovane vyhodnotený ako nekalá obchodná praktika, ktorej cieľom nie je nič iné ako sa obohatiť na úkor spotrebiteľa bez toho, aby mal žalovaný povinnosť toto obohatenie započítať do RPMN, keďže uvedená služba sa tvári ako dobrovoľná. Už zo samotného textu formulárovej žiadosti/zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu vyplýva, že žalovaný vyslovene počíta, že spotrebiteľ dohodu o poskytovaní služby uzavrie, keďže výšku mesačnej platby uvádza už aj s odplatom podľa tejto dohody. Pritom služby poskytované na základe tejto dohody svojim obsahom nezodpovedajú cene, ktorú za ne žalovaný požaduje a to v neposlednom rade aj s prihliadnutím na výšku poskytnutého úveru. Ad 3 / nesprávne uvedená RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch), pretože výška RPMN uvedená v Zmluvách nezodpovedá skutočnej výške RPMN vypočítanej vzhľadom na výšku úveru, počet a výšku splátok a ostatných nákladov spojených s poskytnutím úveru. Neoprávnené zahrnutie sumy poplatku za poskytnutie úveru do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru. Rovnako ak žalovaný do celkových nákladov spojených s úverom nezapočítal poplatky za doplnkové služby, ktoré predstavujú výraznú časť odplaty žalovaného prijatej v súvislosti s uzatvorením Zmlúv, aj táto skutočnosť vedie k nesprávnemu určeniu RPMN v neprospech spotrebiteľa. To, že výška RPMN v predmetných Zmluvách je uvedená nesprávne, podporuje aj fakt, na ktorý poukázala vo svojom vyjadrení EK vo veci Zdeněk Sobotka proti Provident Financial pod číslom C-372/14, kde zaujala jasné stanovisko ku skutočnosti, že rôzne doplnkové služby týkajúce sa spotrebiteľských úverov (v tomto prípade Dohoda o poskytnutí služby) majú byť súčasťou celkových nákladov a tým aj zarátané do RPMN. Pri výške poskytnutého úveru 1.350,- EUR a 42 splátkach o 81,78 EUR, činí pri úvere č. 1 RPMN 93,29 %. Rovnako aj pri úvere č. 2 je skutočná RPMN, výrazne vyššia než uvádza žalovaný - 93,34 %. Navyše RPMN uvedená v Zmluvách je uvedená nejasným a nezrozumiteľným spôsobom. Spôsob uvedenia RPMN nekorešponduje so zákonom požadovanou formou uvedenia RPMN v spotrebiteľskej zmluve. Podľa zákona musí byť RPMN uvedená v zmluve jednoznačne a zrozumiteľne. V Zmluve je uvedená RPMN zmätočným spôsobom nakoľko je v bode 5. Zmluvy uvedená iná RPMN ako v bode 6. Uvedené rozdielne výšky RPMN boli pre žalobcu ako spotrebiteľa nejasné a zmätočné, keďže neboli definitívne, žalobca sa nemohol kvalifikovane rozhodnúť, či do zmluvného vzťahu vstúpi alebo nie. Obdobne judikoval aj Krajský súd Trenčín vo svojom rozhodnutí sp. zn. 4Co/685/2014 zo dňa 23.04.2015, kde potvrdil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ak je v zmluve výška RPMN uvedená nezrozumiteľným a nejasným spôsobom. Ad 4/ neuvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch), pretože žalovaný v Zmluvách neuviedol spôsob započítania splátky úveru na istinu, úroky a poplatky ako to vyžaduje zákon. Spotrebiteľ má byť zrozumiteľne informovaný o termínoch mesačnej splátky a o spôsobe započítania mesačnej splátky na istinu, úroky a prípadné poplatky. V predmetných Zmluvách táto náležitosť chýba. Z ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že tam uvedené náležitosti musí obsahovať samotná zmluva. Je preto vylúčené, aby sa Zmluva pokiaľ ide o tieto podstatné náležitosti odvolávala na inú listinu, napr. všeobecné obchodné podmienky alebo splátkový kalendár. Súdy v takýchto prípadoch považujú neuvedenie spôsobu započítania splátky na istinu, úroky a prípadné poplatky za neprijateľnú podmienku a ako takú za neplatnú v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Žalobca poukazuje napr. na rozhodnutie Krajského súdu Žilina zo dňa 28.06.2016, sp. zn. 5Co/214/2016, na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín zo dňa 25.06.2014, sp. zn. 6Co/523/2014, prípadne tiež rozhodnutie Krajského súdu Trnava zo dňa 25.01.2016, sp. zn. 23Co/65/2015. Na naplnenie tejto náležitosti zmlúv o spotrebiteľských úveroch nestačí uvedenie výšky splátky, tak ako uvádza žalovaný, ale je potrebné určiť aká časť splátky je poukazovaná na jednotlivé jej zložky (istinu, úrok, poplatky, prípadne iné). Uvedené je odôvodnené okrem iného aj potrebou vyhnúť sa svojvôli veriteľa pri započítavaní jednotlivých splátok úveru na jeho istinu/úroky/poplatky; viditeľné zneužívanie takejto nedostatočnej zmluvnej úpravy v úverových zmluvách je napríklad v prípade, ak zneužívanie takejto nedostatočnej zmluvnej úpravy v úverových zmluvách je napríklad v prípade, ak dlžník má záujem predčasne splatiť úver - v takom prípade veriteľa úplne bežne vyčísľujú zostatok istiny na splatenie tak, že do toho času uhradené splátky započítavajú takmer výlučne na úroky a

poplatky úveru. Ad 5/ neuvedenie termínu konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch), pretože táto podstatná náležitosť musí byť v Zmluve jasne určená pevným dátumom, pričom nestačí, že je uvedená v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, nakoľko toto Oznámenie nemôže byť platnou súčasťou zmluvy, keďže nie je žalobcom podpísané a je vystavené až niekoľko dní po podpise zmluvy spotrebiteľom, čiže pri podpise nemohol mať spotrebiteľ dostatočné informácie na kvalifikované rozhodnutie, čo mohlo do značnej miery narušiť jeho ekonomické správanie. Na základe tohto je zrejmé, že žalovaný nesplnil náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. g), písm. j), písm. k), písm. f), zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže v Zmluvách uviedol nesprávne celkovú výšku spotrebiteľského úveru, celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, výšku RPMN, neuvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a poplatkov, absencia termínu konečnej splatnosti. V dôsledku toho sa úvery poskytnuté na základe Zmlúv považujú v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročné a bez poplatkov. Žalobca namietol tiež platnosť Dohôd o poskytovaní služieb, ktoré uzavreli dňa 21.8.2015 žalovaný so žalobcom spoločne so Zmluvami, ktoré sú závislé na Zmluvách a ktoré sú v absolútnom rozpore s dobrými mravmi, v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch a Občianskym zákonníkom. Na základe týchto dohôd žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi služby spočívajúce v odklade splatnosti splátok, informácii o zostávajúcich záväzkoch, informácii pred splatnosťou splátky, informácii o prijatí platby, prepáovaní platby na príslušnú zmluvu, podpore call centra. Za túto službu žalovaný zinkasoval odplatu mesačne vo výške 2,60 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru, ktorá predstavovala pri Úvere č. 1 sumu 35,10 EUR mesačne, celkovo 1.474,20 EUR a pri Úvere č. 2 sumu 17,55 EUR mesačne, celkovo 737,10 EUR. Uvedená výška sumy nie je žiadnym spôsobom odôvodnená. V dohode o poskytovaní služieb nie je odkaz na žiadny sadzovník poplatkov alebo rozpis jednotlivých poplatkov za poskytnutú službu. Dohoda o poskytnutí služby má povahu formuláru a je do nej vpísaná celková odmena za službu. Je preto zrejmé, že Dohoda o poskytovaní služieb súvisí so zabezpečením pohľadávky žalovaného vzniknutou na základe Zmluvy. Toto fiktívne plnenie veriteľa nie je plnením, ktoré slúži záujmom spotrebiteľa, ale naopak plnením slúžiacim záujmom veriteľa. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 24.02.2016 sp. zn. 15Co/39/2016. Obdobné poplatky, ktoré súvisia so Zmluvou, sú považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože neslúžia po materiálnej stránke spotrebiteľovi a jeho záujmom. Uvedené vyplýva aj z rozhodovacej praxe slovenských súdov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z dňa 21.11.2012, sp. zn. 18Co/109/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 09.08.2011 sp. zn. 10CoE/313/2010), ale rovnako aj zo samotného zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, kde podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné, čo potvrdil svojím rozhodnutím aj Najvyšší súd Slovenskej republiky číslo rozhodnutia: 8MCdo/3/2005 zo dňa 28.08.2015. Žalobca má za to, že predmetné úvery poskytnuté na základe Zmlúv sú ku dňu podania žaloby celkom splatné, keďže v zmysle zákona o spotrebiteľských sa považujú za bezúročné a bez poplatkov. Keďže žalovaný túto skutočnosť neuznal a naďalej vykonáva zrážky zo mzdy žalobcu, žalobca je v záujme ochrany svojich práv nútený pristúpiť k tejto žalobe, ktorou sa v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP v spojení s § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu podania žaloby domáha určenia právnej skutočnosti - bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých spotrebiteľských úverov.

3. Počas konania žalobca podaním zo dňa 13.07.2018 žiadal pripustiť zmenu žaloby, čo do určenia neplatnosti dohôd s poskytovaní služieb a priznania finančného zadosťučinenia vo výške 500,- EUR. Tunajší súd uznesením zo dňa 25.7.2018 sp. zn. 1Csp/19/2018-118 pripustil zmenu žaloby v nasledovnom znení: I. Súd určuje, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcovi žalovaným na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127551 uzatvorenej dňa 21.08.2015 a zároveň spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcovi žalovaným na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127552 uzatvorenej dňa 21.08.2015, sú bezúročné a bez poplatkov. II. Súd určuje, že dohoda o poskytovaní služieb č. 8500127551 a dohoda o poskytovaní služieb č. 8500127552 uzatvorené dňa 21.08.2015 medzi žalobcom ako zákazníkom a žalovaným ako poskytovateľom, sú neplatné. III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- EUR, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. IV. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100%. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.7.2018.

4. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 1Csp/19/2018 - 161 zo dňa 24. 09. 2018 súd určil, že spotrebiteľské úvery poskytnuté žalobcovi žalovaným na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127551 uzatvorenej dňa 21.08.2015 a na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500127552 uzatvorenej dňa 21.08.2015, sú bezúročné a poskytnuté bez poplatkov, Dohoda o poskytovaní služieb č. 8500127551 a dohoda o poskytovaní služieb č. 8500127552, obe uzatvorené dňa 21.08.2015 medzi žalobcom, ako zákazníkom, a žalovaným, ako poskytovateľom, sú neplatné. Priznal žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- EUR a náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo výške 100 %.

5. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný, navrhol ho zmeniť a žalobu v celej vyhovujúcej časti zamietnuť uplatniac pritom odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Nesúhlasil so záverom prvoinštančného súdu, podľa ktorého zmluvy nemali zákonom požadovanú formu, pretože medzi žiadosťou o úver a schválením úveru boli rozdiely v hodnote RPMN. Nebolo totiž prihladané na to, či ide o dohodnuteľný údaj alebo nie, teda, či aj RPMN nepatrí medzi údaje, ktoré nie je možné dohodnúť. Bol toho názoru, že hodnota RPMN úveru sa medzi stranami úverovej zmluvy nikdy nedojednávava a tento údaj sa objektívne dohodnúť ani nedá, čo vyplýva v prvom rade z právnej úpravy upravujúcej spôsob určenia tohto údaju, k čomu sa priklonila aj súdna prax. Ak by totiž neurčil údaj RPMN schváleného úveru postupom podľa zákona č. 129/2010 Z.z., teda by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú „s predpokladanou RPMN“ uvedenou v bode 5 každej zmluvy, potom by porušil zákon č. 129/2010 Z.z. Zákon č. 129/2010 Z.z. podľa neho vôbec nepredpokladá, že by sa náležitosti vymenované v § 9 ods.2 mali dohodnúť, ale vyžaduje sa, aby boli v zmluve uvedené. Na podporu tohto svojho názoru citoval vybrané časti z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/839/2016 zo dňa 29.6.2016. Nesúhlasil ani s druhým dôvodom rozhodnutia súdu svedčiacim pre bezúročnosť úveru a to s absenciou konečnej splatnosti úveru. Táto náležitosť nemôže a nikdy nemohla byť v zmysle újného práva dôvodom pre bezúročnosť úveru, čo je zrejme aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a tento záver potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/146/2017, z ktorého citoval. V danom prípade zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim z čl. 4, odseku 4.5 zmluvných dojednaní a tiež spôsobom vyplývajúcim zo splátkového kalendára. Nesúhlasil taktiež so záverom súdu prvej inštancie o nesprávne určenej výške RPMN potom, ako do nej nebol zahrnutý náklad z dohody o poskytovaní služieb. Po citácii § 2 písm.g/ a i/ zák. č. 129/2010 Z.z. mal za to, že súčasťou celkových nákladov sú náklady akéhokoľvek druhu, ktoré spotrebiteľ musí zaplatiť a ktoré v prípade doplnkových služieb vyplývajú z takej dohody o doplnkovej službe, ktorej uzavretie bolo podmienkou pre získanie úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok. Vykonaným dokazovaním však nebola preukázaná žiadna skutočnosť o tom, že uzavretie dohody o poskytovaní služieb bolo podmienkou pre získanie úveru. Pochybil tak konajúci súd, ak dospel k záveru, že pri výpočte RPMN sa malo uvažovať s celkovou platbou, ktorá okrem splátky úveru zahŕňala aj sumu platby podľa dohody o poskytovaní služieb. Pritom priamo v čl. 1 ods.2 Dohôd o poskytovaní služieb sa uvádzalo, že služby sú dobrovoľné a ich poskytovanie nie je podmienkou alebo predpokladom pre získanie úveru. Namietal tiež priznanie finančného zadostučinenia vo výške 500 Eur v prospech žalobcu, keď nebol naplnený predpoklad o právoplatne ustálenom stave o porušení nejakého práva spotrebiteľa. V ustanovení § 3 ods.5 Zák. č. 250/2007 Z.z. sa uvádza, že porušenie práva, či povinnosti musí súvisieť s normami na ochranu práv spotrebiteľov a ak by zákonodarca mienil porušenie akéhokoľvek predpisu ako zákonnú podmienku pre úspešné uplatnenie uvedeného nároku, uviedol by to v texte zákonného ustanovenia.

6. Krajský súd v Košiciach po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo Uznesením č. k.: 2Co/362/2018 - 348 zo dňa 24. 10. 2019, rozsudok vo výroku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v súvisiacom výroku o trovách konania (III. a IV. výrok) zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ostatnej odvolaní napadnutej časti (I. a II. výrok) rozsudok potvrdil.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku v rozsahu danom ustanovením § 379, 380 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné iba čiastočne.

8. Prvé dva výroky preskúmaného rozsudku boli odvolacím súdom potvrdené ako vecne správne. V prevyšujúcej časti priznaného primeraného finančného zadosťučinenia však odvolanie odvolací súd pokladal za dôvodné. O rozšírenie žaloby o finančné zadosťučinenie vo výške 500 Eur žalobca požiadal konajúci súd až dodatočne podaním z 13.7.2018 a k tomuto nároku sa ani bližšie z pohľadu konkrétnej špecifickej veci ani nevyjadril.

9. Odvolací súd konštatoval, že žaloba týkajúca sa primeraného finančného zadosťučinenia podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané zadosťučinenie sa označuje za prostriedok satisfakcie. Okrem satisfakčnej funkcie má inštitút primeraného finančného zadosťučinenia taktiež funkciu sankčnú, pretože zaplatenie zadosťučinenia predstavuje pre porušiteľa taktiež finančnú ujmu, nielen ujmu morálnu. Primerané finančné zadosťučinenie je považované za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy, a teda nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. Plní taktiež preventívnu funkciu, pretože musí odradiť od ďalšieho nezákonného postupu porušiteľa (nositeľa zákonných povinností). Tento účinok môže vyvolať len finančné zadosťučinenie zodpovedajúce významu chráneného záujmu. Žalobca v súdnom konaní musí preukázať, že sa žalovaný dopustil porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnou je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti. Výšku peňažnej formy primeraného zadosťučinenia uvedenú v petite prekročiť nemožno.

10. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o primeranom finančnom zadosťučinení odôvodnil príliš stručne, nezaoberajúc sa celým komplexom rozhodujúcich kritérií a neujasniac si ani otázku, či a v akom rozsahu napríklad žalobca poskytnuté úvery tzv. „preplatil“, kvôli čomu odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť, ako odvolaním napadnutý tretí a štvrtý súvisiaci výrok, ktorým súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 Eur a trovy konania zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie rozhodnúť o nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie a uviesť dostatočné, presvedčivé a výstižné dôvody pre priznanie prípadnej konkrétnej sumy zadosťučinenia. Za nemajetkovú ujmu pre spotrebiteľa je pritom možné považovať zásah do jeho prežívania vo všetkých oblastiach existencie, najmä však vo finančných obmedzeniach, ktoré mu do úvahy pripadajúcimi neoprávnenými platbami v prospech dodávateľa vznikli. Významné môže byť aj to, či dodávateľ pri uplatňovaní svojho neoprávneného nároku napr. prikočil k vykonávaniu zrážok zo mzdy, či iným spôsobom intenzívne svoju pohľadávku vymáhal, čo mohlo mať negatívne dopady na spotrebiteľa. V ďalšom konaní rozhodne prvoinštančný súd aj o trovách tohto odvolacieho konania.

11. V súlade s vyššie uvádzanými právnymi závermi súdu vyššieho stupňa vyplývajúcimi z jeho uznesenia (Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k.: 2Co/362/2018 - 348 zo dňa 24. 10. 2019) tunajší súd opätovne pristúpil k posúdeniu nároku žalobcu a to ohľadom priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,00 Eur, ktorý po nadobudnutí právoplatnosti výroku I. a II. odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa ostal predmetom konania.

12. Žalobca v podaní zo dňa 08.03.2020 uviedol, že z doteraz vykonaného dokazovania je možné urobiť záver o adekvátnosti požadovanej sumy primeraného finančného zadosťučinenia. Tento záver je len potrebné náležite odôvodniť. Ako vyplýva z odpovede žalovaného na predsporovú výzvu a potvrdenia o zrážkach zo mzdy, žalobca na úver č. 1 uhradil celkom 1.581,78 Eur, pričom úver bol povinný zaplatiť len vo výške reálne poukázanej sumy 1.350,00 Eur. Úver č. 2 žalobca uhradil vo výške 750,00 Eur, napriek tomu, že dostal len 675,00 Eur. Žalovaný sa teda bezdôvodne obohatil na oboch úveroch spolu o sumu 306,78 Eur. V tomto kontexte je tak požadované primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 Eur aj s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaný pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy, čím

donútil žalobcu ako spotrebiteľa hájiť svoje práva žalobou na súde, oprávnené. Okrem toho samotný výkon zrážok zo mzdy spôsobil žalobcovi určitý diskomfort, kedy napriek tomu, že úvery po odbornej porade uhradil len vo výške súm úverov uvedených v zmluvách, navonok pôsobil pred zamestnávateľom ako finančne nezodpovedná osoba (keďže si nebol schopný svoje záväzky plniť dobrovoľne). S ohľadom na vyššie uvedené trvám na podanej žalobe vo vzťahu k uplatnenej výške primeraného finančného zadosťučinenia a navrhujem, aby súd na nariadenom pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým žalobe opätovne vyhovie v plnom rozsahu. V podaní zo dňa 08.11.2020 žalobca uvádza, že výklad ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. prezentovaný žalovaným (podľa ktorého nevyhnutným predpokladom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je výrok súdu o porušení práva alebo povinnosti) je neopodstatnene reštriktívny a formalistický. Je zrejmé, že zákonodarcu musel s ohľadom na rôznorodosť žalôb slúžiacich na ochranu spotrebiteľa formulovať predpoklad priznania primeraného finančného zadosťučinenia všeobecne. Úmyslom zákonodarcu bolo nepochybne sankcionovať dodávateľov, resp. „odškodniť“ spotrebiteľov pre porušenie zákonných povinností na ochranu spotrebiteľa. Napriek tomu, že výrok o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov neobsahuje výslovné konštatovanie o porušení konkrétnej povinnosti dodávateľa, len v dôsledku takéhoto porušenia môže súd rozhodnúť o bezúročnosti a bezpoplatkovosti. V súlade s ust. § 137 sa žalobca nemôže domáhať, aby súd rozhodol o určení, že dodávateľ porušil povinnosť uloženú mu zákonom. Určenie právnej skutočnosti musí vyplývať z osobitného predpisu. Navyše rozsudok v takom znení by nemal pre spotrebiteľa reálny význam, keďže by nerozhodol o tom, či je dodávateľ oprávnený ďalej inkasovať svoju pohľadávku. Žalovaný sa na podporu svojej argumentácie odvoláva na judikatúru Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, konkrétne rozhodnutia však neuvádza. To je pochopiteľné, keďže takáto neexistuje. Naopak Najvyšší súd SR sa uvedenou problematikou zaoberal a dospel k právnemu názoru totožnému so žalobcom, viď Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2016, sp. zn. 6 Cdo 389/2015.

13. Žalovaný v podaní 31.10.2020 uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a na základe tohto konkrétneho porušenia prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Posledná veta uvedeného ustanovenia nie je právnou normou samou o sebe, ale predstavuje súčasť určitého normatívneho celku. Len na jej základe nie je možné zakladať žiadny nárok, pretože podmienka - úspešné uplatnenie porušenia práva - musí súvisieť s konkrétnym súdnym rozhodnutím o tom, že konkrétne právo spotrebiteľa porušené bolo. Takéto rozhodnutie vydané nebolo, a vyššie označený rozsudok nie je rozhodnutím o úspešnom uplatnení porušenia práva žalobcu ako spotrebiteľa. Predpoklad formulovaný v zákone, vyžaduje logicky rozhodnutie vo výroku súdu, v ktorom sa uvedené konštatuje. Uvedené vyplýva zo základného princípu civilného sporu - pre súd a každý orgán je záväzný len výrok rozhodnutia, nie odôvodnenie rozhodnutia (porov. § 159 ods. 2 O.s.p., § 228 ods. 2 CSP). Uvedené zákonné ustanovenie neformuluje predpoklady pre priznanie nároku inak, ako v iných prípadoch. S poukazom na judikatúru ústavného súdu SR, ako aj rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR sa vyžaduje rozhodnutie (teda autoritatívne vyslovenie porušenia v podobe výroku ako jedinej záväznej a právne relevantnej časti každého rozhodnutia), ktorým spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti. Vyššie uvedenými skutočnosťami deklaruje žalovaný to, že na strane žalobcu nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna ťažko napravitelná majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by prípadne zakladala premisu o možnosti nároku na finančné zadosťučinenie. Žalobca v podanej žalobe ani vyjadrení neosvedčil a nepreukázal splnenie zákonnej podmienky podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Neexistenciu uvedeného nároku je predovšetkým možné vyvodiť z toho, že rozhodnutie v danom konaní nekonštatuje a neurčuje porušenie povinnosti žalovaného ustanovenej právnym predpisom na ochranu spotrebiteľa. Tvrdenie žalobcu ohľadom akéhosi diskomfortu spôsobeného inštitútom dohody o zrážkach zo mzdy je účelovým tvrdením bez právneho významu, nakoľko toto bolo spôsobené konaním práve zo strany žalobcu.

14. Súd vo veci nariadil pojednávanie.

15. Žalovaný podaním zo dňa 20.11.2020 ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní a súhlasil s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

16. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu podľa § 180 Civilného sporového poriadku.

17. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že trvá na podanej žalobe aj v časti týkajúcej sa primeraného finančného zadosťučinenia. V plnej miere poukázal na všetky svoje písomné vyjadrenia, avšak čo sa týka dôvodnosti jeho nároku, poukázal na dva argumenty, a to žalovaný sa na úrok žalobcu bezdôvodne obohatil, keďže predmetné spotrebiteľské zmluvy a úvery boli právoplatne vyhlásené za bezúročné a bez poplatkov a žalovaný prijal nad zákonný rámec od žalobcu sumu 306,78 Eur, ktorá zodpovedá bezdôvodnému obohateniu žalovaného. Túto sumu si žalobca už nevie úspešne uplatniť žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko v priebehu tohto súdneho konania uplynula subjektívna premlčacia lehota. Druhým argumentom sú samotné okolnosti prípadu. Žalobca sa právne vzdelanou osobou nechal poučiť, že predmetné úverové zmluvy je možné považovať za bezúročné a bez poplatkov, preto uhradil žalovanému len istinu, ktorá bola v zmysle úverových zmlúv žalobcovi poskytnutá. Napriek uvedenému žalovaný pristúpil k výkonu zrážok zo mzdy a prinútil tak žalobcu zabezpečiť si právnu pomoc vo forme podania žaloby a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaný však aj napriek nariadeniu neodkladného opatrenia v priebehu celého konania trval na dôvodnosti svojho nároku a žalobcu tak vystavoval nadmernému stresu a obavám, že by bol nútený naďalej predmetný úver splácať. Na základe uvedených argumentov mal zato, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie žalobcu je oprávnený a s ohľadom na výšku bezdôvodného obohatenia žalovaného, ako aj jeho celkového správania v priebehu súdneho konania považoval aj výšku primeraného finančného zadosťučinenia za dôvodnú. Na základe uvedeného navrhol, aby súd v tejto časti žalobe vyhovel a priznal žalobcovi náhradu trov konania.

18. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

19. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomnými vyjadreniami strán sporu, ako aj ústnym vyjadrením žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu priamo na pojednávaní.

20. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je aj v časti priznania nároku na primerané finančné zadosťučinenie dôvodná a preto bolo potrebné žalobe vyhovieť, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

21. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka). Žalobca v konaní uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý nárok súd uznal za dôvodný. Z Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2016, sp. zn. 6 Cdo 389/2015: „V súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov len poznamenáva, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj aj § 153 ods. 4 O. s. p.). Žalobca ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil nárok vyplývajúci z porušenia svojho práva ako spotrebiteľa a preto má nárok aj na primerané finančné zadosťučinenie z dôvodu, že porušenie jeho práv, prípadne povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa ako aj osobitným predpisom je spôsobilé privodiť mu ujmu ako spotrebiteľovi a túto ujmu žalobcovi ako spotrebiteľovi aj privodilo. Je nepochybné, že žalovaný je podnikateľom v oblasti spotrebiteľských úverov a preto má konať v súlade so zákonmi na ochranu spotrebiteľa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca si svoj záväzok pravidelne a včas plnil a to až dovtedy kým nezistil, že uhradil žalovanému celú istinu, pri oboch poskytnutých úveroch.

Na základe právoplatného rozhodnutia súdu o bezúročnosti bezpoplatkovosti predmetných úverov je nutné konštatovať, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a to pri oboch úveroch v celkovej výške 306,78 Eur a navyše pri uplatňovaní svojho neoprávneného nároku prikročil k vykonávaniu zrážok zo mzdy, čo malo bezpochyby negatívny dopad v oblasti finančného obmedzenia žalobcu ako aj na jeho pracovný život, nakoľko stratil postavenie finančne zodpovednej osoby v očiach zamestnávateľa. Žalovaný napriek uvedenému v priebehu celého konania, aj napriek nariadeniu neodkladného opatrenia naďalej trval na dôvodnosti svojho nároku a vystavoval tak žalobcu ďalšiemu tlaku a nadmernému stresu. Uvedené skutočnosti súd vyhodnotil ako nemajetkovú ujmu pre spotrebiteľa. Čo sa týka výška priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, tu je podstatné hľadisko primeranosti. S prihliadnutím na výšku sumy, ktorú žalobca v rámci predmetných úverov „preplatil“ a to sumu 306,78 Eur, ktorú si navyše žalobca už ani nevie úspešne uplatniť žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku uplynutia subjektívnej premlčacej doby a na závažnosť a trvanie protiprávneho konania žalovaného - len samotné konanie začalo 29.05.2018 súd považuje žalobcom uplatnenú sumu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,00 Eur za primeranú. Preto súd priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 Eur tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP s tým, že nakoľko žalobca mal vo veci plný úspech, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (vrátane nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia). O výške náhrady trov konania v jej peňažnom vyjadrení bude rozhodnuté po právoplatnosti predmetného rozhodnutia samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa ustanovenia § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa odseku 2 citovaného § odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Podľa odseku 3 citovaného § odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 125 ods. 1,2,3 Civilného sporového poriadku podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. (2) Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej

podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. (3) Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z. - Exekučného poriadku).